

Запропонований підхід до стратегічного планування розвитку туризму Карпатського регіону містить повинен виступити проектом концепції розвитку цієї сфери в усіх регіонах України.

Список використаних джерел:

1. *Боруцук М. Проблеми формування стратегії розвитку туристичних регіонів. Монографія / М. Боруцук - Львів: ІРД НАН України, 2006. - 288 с.*
2. *Стратегія розвитку туризму Івано-Франківської області на 2010-2015 роки.*

Наталія МАРІЙ

науковий керівник

канд. наук з держ. упр., доц. Ляхович Г.І.

ІФННІМ ТНЕУ

УМОВИ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТУРИСТИЧНОЇ ГУЛУЗИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Основою розвитку сучасного підприємництва виступають інвестиції і це підтверджується тим, що концепція інвестиційної розглядається на рівні країни, галузі, регіону, підприємства. Вдале розміщення інвестицій в окремій галузі може сприяти загальному економічному розвитку держави. Однією з таких галузей в сучасних умовах є туристична індустрія, яка з року в рік свого розвитку не тільки акумулює все більшу і більшу частку світового ВВП, а суттєво сприяє піднесенню суміжних сфер бізнесу в будь-якій точці земної кулі.

Беззаперечно, Україна формуючи власну стратегію економічного розвитку повинна активно включитись в конкурентну боротьбу на ринку міжнародних інвестицій в цій галузі, для чого необхідно провести попередній моніторинг її інвестиційного потенціалу. До числа найбільш відомих західних систем оцінок інвестиційної привабливості, ризику, кредитоспроможності належать рейтинги Institutional Investor, Euromoney, Business Environment Risk Index (BERI). При виборі галузевих напрямів інвестування Світовий банк керується наступними групами чинників як критеріями для прийняття рішень: ринкові, конкуренції, бар'єри входження в галузь, бар'єри виходу підприємства з галузі, взаємовідносини з постачальниками, технологічні фактори, соціальні фактори [2].

У контексті визначеного проаналізуємо динаміку соціально-економічних показників України протягом 2007-2013 рр. (табл. 1) та розглянемо умови ведення бізнесу. Так, індекс промислової продукції у 2009 р. скоротився на 21,9% порівняно з 2008 р. Позитивна динаміка даного показника спостерігалася у 2010 та 2011 рр. І вже у 2012 та 2013 рр. індекс знову скоротився. За підсумками 2013р. індекс промислової продукції в Україні становив 95,3% [1].

Порівняно з 2012 р. випуск продукції скоротився на 4,2%. Скорочення відбувалося за рахунок випуску продукції переробної промисловості. Нестабільно працювали у 2013 р. підприємства металургії та машинобудування. Показники зовнішньої торгівлі товарами в Україні протягом 2009-2012рр. свідчать про зростання темпів експорту та імпорту. У 2013 р. темпи експорту та імпорту України значно скорочуються. Найактивніше здійснювали експортно-імпортні операції підприємства м. Києва, Донецької, Дніпропетровської, Київської, Луганської, Запорізької та Одеської областей. Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами із 222 країн світу.

Таблиця 1

Основні показники соціально-економічного розвитку України за 2007-2013 рр.

Показник	Темп зростання, %					
	2008 р. до 2007 р.	2009 р. до 2008 р.	2010 до 2009 р.	2011 р. до 2010 р.	2012 р. до 2011р.	2013 р. до 2012р.
Індекс промислової продукції	96,9	78,1	111,2	107,6	99,5	95,3
Експорт	141,4	56,5	129,8	134,3	102,1	90,8
Імпорт	149,4	50,0	134,0	138,1	102,9	91,1
Індекс будівельної продукції	84,2	51,8	94,6	111,0	91,7	85,5
Оборот роздрібної торгівлі	118,1	82,6	109,8	114,8	115,0	109,5
Обсяг продукції сільського господарства	117,1	98,2	98,5	119,9	95,5	113,7
Пасажирооборот	104,3	77,6	100,0	103,2	98,7	97,1
Вантажо-оборот	99,4	51,8	106,1	105,8	92,4	96,1
Середньомісячна заробітна плата реальна. номінальна	106,3 133,7	90,8 105,8	110,2 120,0	108,7 117,6	114,7 115,4	108,4 107,9
Кількість зареєстрованих безробітних	131,5	62,9	102,5	93,4	105,0	X
Індекс цін виробників промислової продукції	123,0	114,3	118,7	114,2	100,3	101,7
Індекс споживчих цін	122,3	112,3	109,1	104,6	99,8	100,5

Оборот підприємств роздрібної торгівлі в Україні протягом 2007-2012 рр. зменшився лише у 2009 р. порівняно з попереднім роком. Обсяги та темпи зростання обороту роздрібної торгівлі в Україні відбувалися за рахунок Луганської області, Запорізької області, Донецької області. Обороти ресторанного господарства (з урахуванням обороту фізичних осіб-підприємців) за 2013 р. проти 2012 р. збільшився на 1,4% і становив 24,3 млрд. грн.

У 2013 р. розмір середньомісячної номінальної заробітної плати штатних працівників підприємств, установ, організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно з відповідним періодом 2012 року збільшився на 7,9% і становив 3234 грн. В усіх регіонах середній розмір оплати праці був вищим за мінімальну заробітну плату. Низький рівень заробітної плати спостерігався у працівників текстильного виробництва, поштової та кур'єрської діяльності, тимчасового розміщування й організації харчування та сільського господарства і не перевищував 70% від середнього рівня по економіці [3].

За 2013 р. рівень зареєстрованого безробіття в цілому по країні зріс (найбільше в сільській місцевості). Найвищим цей показник був у Кіровоградській області, а найнижчим – у м. Києві [3]. Аналіз соціально-економічних показників України протягом 2007-2013 рр. свідчить про спад у 2009, 2012 та 2013 роках.

Результати експертних оцінок, що проводилися останніми роками, свідчать про досить низьку інвестиційну привабливість України. У різних рейтингах їй відводиться місце від 120-го до 150-го серед держав світу. Важливим напрямом розвитку економіки України має стати піднесення туристичної галузі. Туризм все більше набирає всіх ознак самостійної галузі національної економіки. Протягом 2001-2007 рр., 2010-2013 рр. в Україні спостерігалися позитивні тенденції розвитку візного туризму, хоча темп приросту потоків уповільнився. За 2008-2009 роки кількість громадян України, які виїжджали за кордон зменшилася. За останній рік кількість громадян України, які виїжджали за кордон збільшилася. Так, у 2013 році кількість українських туристів, які виїжджали за кордон склала 23,76 млн. чол., це на 2,5% (або 2,33 млн. чол.) більше ніж у 2012 році (рис. 1).

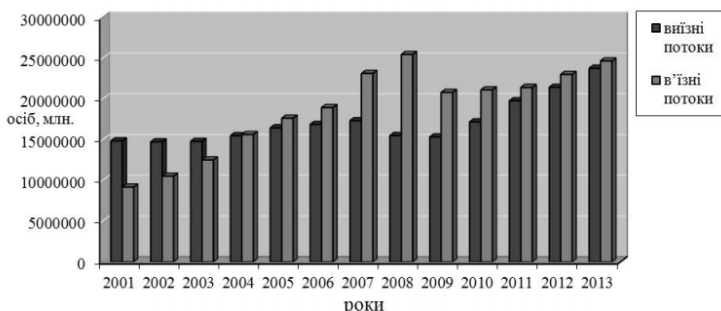

Рис. 1. Туристичні потоки України у 2001-2013 рр.

З 2001-2008 рр., 2010-2013 рр. в Україні продовжувалися позитивні тенденції розвитку візного туризму. У 2009 році спостерігалось зменшення кількості іноземних громадян, які відвідали Україну. З 2001-2008 рр., 2010-2013 рр. в Україні продовжувалися позитивні тенденції розвитку візного туризму.

У 2009 році спостерігалось зменшення кількості іноземних громадян, які

відвідали Україну. Протягом 2013 року Україну відвідали 24,67 млн. в'їзних (іноземних) туристів, що на 5,8% або майже на 3,26 млн. осіб більше, ніж у 2011 році (таблиця 2). Пріоритетними видами туристичної діяльності з 2010-2013 рр., залишаються внутрішній та виїзний туризм.

Однак позитивні тенденції розвитку туризму в Україні зазнали суттєвих трансформацій в період воєнно-політичної нестабільності 2014-2015 років. За офіційними даними туристичні потоки в Україні скоротились вдвічі, а отже її інвестиційна привабливість зазнала суттєвого удару.

Таблиця 2

Туристичні потоки України у2001-2013 рр.

Роки	Кількість громадян України, які виїжджали за кордон		Кількість іноземних громадян, які відвідували Україну	
	усього, осіб	Темп зростання, %	усього, осіб	Темп зростання, %
2001	14849033	110,6	9174166	142,7
2002	14729444	99,2	10516665	114,6
2003	14794932	100,4	12513883	119,0
2004	15487571	104,7	15629213	124,9
2005	16453704	106,2	17630760	112,8
2006	16875256	102,6	18935775	107,4
2007	17334653	102,7	23122157	122,1
2008	15498567	89,4	25449078	110,1
2009	15333949	98,9	20798342	81,7
2010	17180034	112,0	21122157	101,6
2011	19773143	115,1	21415296	101,4
2012	21432836	108,4	23012823	107,5
2013	23761287	110,9	24671227	107,2

До джерел інвестиційного забезпечення розвитку туристичної галузі слід відносити: вкладення в туристичні підприємства іноземного та вітчизняного капіталу, кредитні фінансові ресурси, внутрішні інвестиційні джерела підприємств, заощадження населення [1].

У сучасних реаліях України для підвищення інвестиційного інтересу з боку іноземного інвестора є безліч суперечливих умов. Відсутність у даний час ефективної конкуренції серед вітчизняних туристичних підприємств, дешева робоча сила, відносно недорогий ринок матеріально-технічної бази, неосяжний споживчий ринок і, насамперед, можливість одержання значно більш високих норм прибутку в порівнянні з розвинутими країнами - все це повинно робити українську економіку особливо привабливою для іноземних підприємців. У той же час більшість іноземних експертів виділяють вирішальними факторами інвестиційної привабливості країни стабільність економічної, політичної та соціальної ситуації в регіоні, відсутність яких в Україні фактично ліквідує всі попередньо зазначені умови.

Стосовно внутрішніх джерел інвестування слід визнати, що потреби туристичної індустрії в прямих капіталовкладеннях значно перевищують існуючу на вітчизняному фінансовому ринку інвестиційну пропозицію.

Проте значна девальвація гривні зробила привабливим національний туристичний продукт України на міжнародному ринку і також може

послужити суттєвим стимулом для вливання міжнародних інвестицій в цю галузь. Все це пов'язано з тим, що знецінення гривні значною мірою здешевила вартість національного тур продукту і водночас створило умови для більш ефективного інвестування ніж в інших країнах. Оскільки інвестор на 1 дол. США має можливість придбати більшу кількість активів, а наявність великої кількості ресурсів дає йому вибір. Тому нагальним питанням, що потребує вирішення для підвищення інвестиційної привабливості туристичної індустрії України в умовах воєнно-політичної нестабільності є розробка дієвої національної системи сприяння залучення іноземних інвестицій в цю галузь, як джерела її розвитку та глобальної популяризації.

Стратегічними цілями інвестиційної політики в галузі туризму повинні бути:

- створення законодавчої бази та забезпечення гарантій інвестиціям в туристичний бізнес, як іноземним, так і внутрішнім;
- формування сприятливого іміджу країни, її туристичних регіонів;
- створення сприятливого інвестиційного клімату;
- стимулювання припливу капітальних вкладень у реконструкцію і будівництво сучасних туристичних комплексів, санаторіїв, готелів, відповідних до міжнародних вимог і стандартів;
- розробка нових турів, які повинні ураховувати етнокультурні, геополітичні, екологічні чинники туристичної місцевості.

Список використаних джерел:

1. Колесник О.О. Оцінка інвестиційного забезпечення розвитку туризму в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/kolesnyuk6.htm.

2. Мальська М.П. Основи туристичного бізнесу: навч. посіб. / М.П. Мальська, В.В. Худо, В.І. Цибух. – К.: Центр навчальної літератури, 2004.– 272 с.

3. Про соціально-економічне становище України за 2013 рік/Держкомстат. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Василь ГОЛОВАТИЙ
науковий керівник
к.е.н., доц. Михайлишин Л.І.
ІФННІМ ТНЕУ

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В МАРКЕТИНГОВІ СИСТЕМИ ТОРГОВЕЛЬНИХ МЕРЕЖ УКРАЇНИ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Одним із найбільш стабільних і розвинутих сегментів економіки України являється сегмент роздрібною торгівлі. За останні роки в Україні широко розвиваються роздрібні торговельні мережі. Торговельні мережі і торговельні